

ПРОЦЕДУРА ЩОДО НЕПРИЙНЯТИХ ПОЛОЖЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ХАРТІЇ

Данута Вишневська-Казалс

European
Social
Charter

Charte
sociale
européenne

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ПРОЦЕДУРА ЩОДО
НЕПРИЙНЯТИХ ПОЛОЖЕНЬ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ХАРТІЇ

Данута Вишневська-Казалс

Секретарка Академічної мережі з
Європейської соціальної хартії та
соціальних прав (ANESC)

Погляди, висловлені в цій публікації, належать авторці і необов'язково відображають офіційну політику Ради Європи.

Ця публікація розроблена в межах діяльності проєкту Ради Європи "Розвиток соціальних прав людини як ключовий фактор стійкої демократії в Україні".

Усі запити щодо відтворення чи перекладу всього чи частини цього документа потрібно скеровувати в Директорат зв'язку (F-67075 Strasbourg Cedex або на електронну адресу publishing@coe.int). Усю іншу кореспонденцію щодо цього документа потрібно надсилати в Департамент Європейської соціальної хартії Ради Європи – Department of the European Social Charter, DGI, Council of Europe, F-67075 Strasbourg Cedex або на електронну адресу social.charter@coe.int.

Обкладинка й оформлення:
ФОП Ніжинський Сергій Федорович

Фото: © Freepik

Редакторський відділ SPDP не редагував цей документ для виправлення типографських і граматичних помилок.

Переклад цього документа здійснено в межах проєкту Ради Європи "Розвиток соціальних прав людини як ключовий чинник сталої демократії в Україні" і є виключною відповідальністю перекладачів.

© Рада Європи, вересень 2020 року
Надруковано в Раді Європи

Зміст

I. КОРОТКІ МІРКУВАННЯ ЩОДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ХАРТІЇ	5
II. ПРОЦЕДУРА ЩОДО НЕПРИЙНЯТИХ ПОЛОЖЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ХАРТІЇ	7
1. Цілі процедури	7
2. Здійснення процедури	8
III. ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЩОДО НЕПРИЙНЯТИХ ПОЛОЖЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ХАРТІЇ В УКРАЇНІ	12
1. Україна та Європейська соціальна хартія	12
2. Засідання щодо неприйнятих положень і висновок Європейського комітету з соціальних прав стосовно положень, які Україна готова (чи майже готова) прийняти	12

I. Короткі міркування щодо Європейської соціальної хартії

Європейська соціальна хартія – це договір Ради Європи, що гарантує основні соціальні й економічні права, доповнюючи Європейську конвенцію з прав людини, яка здебільшого стосується громадянських і політичних прав. Обидва документи беруть початок від Загальної декларації прав людини ООН, ухваленої в 1948 році. Обидва договори можуть напряду застосовуватися національними судами.

Сфера дії Хартії дуже широка. Вона містить 31 статтю чи 98 пронумерованих пунктів, які охоплюють загальновизнані соціальні права людини, як-от право на житло, охорону здоров'я, працю, освіту, соціальний захист і добробут. У кожній із цих сфер також є положення, що захищають окремі цільові групи - дітей, людей з інвалідністю, літніх людей і мігрантів. Користування захищеними правами має бути гарантовано без дискримінації.

Жодний інший документ європейського рівня не пропонує такого всеохопного та комплексного захисту основних соціальних прав, як Хартія, що також слугує довідковим джерелом для права Європейського Союзу в цій сфері. Тому Хартію розглядають як Соціальну конституцію Європи. Вона є важливим компонентом системи прав людини на континенті.

Хартію було ухвалено в 1961 році та переглянуто в 1996 році. Її ратифікували 43 із 47 держав-членів Ради Європи, серед яких 34 зобов'язалися дотримуватися переглянутої Хартії, а 9 ще досі зобов'язані версією Хартії від 1961 року.

Хартія передбачає механізм моніторингу, щоб гарантувати

дотримання її положень державами-сторонами: система звітування та процедура подання колективних скарг. Переглянуту версію Хартії, яка набула чинності в 1998 році, ратифікували 15 країн (Бельгія, Болгарія, Хорватія, Кіпр, Чеська Республіка, Фінляндія, Франція, Греція, Ірландія, Італія, Нідерланди, Норвегія, Португалія, Словенія та Швеція).

У момент ратифікації держава може вирішити, які положення Хартії вона планує прийняти, при цьому вона зобов'язана вибрати принаймні 16 положень, зокрема 6 положень, які становлять «основу» Хартії (статті 1, 5, 6, 7, 12, 13, 16, 19 і 20) або 63 пронумерованих пункти. Це означає, що різні країни можуть бути зобов'язані різними положеннями Хартії.

З таблицею положень, прийнятих державами-сторонами, можна ознайомитися на цьому вебсайті: www.coe.int/socialcharter .

Статті або пункти, які обрала держава, потрібно повідомити Генеральному секретарю Ради Європи в момент подання документа, що ратифікується, приймається чи затверджується.

Пізніше держава може оголосити себе зобов'язаною додатковими статтями чи пронумерованими пунктами Хартії, які вона ще не прийняла, надіславши відповідне сповіщення генеральному секретарю.

II. Процедура щодо неприйнятих положень Європейської соціальної хартії

(виконання статті 22 Хартії 1961 року)

Процедуру щодо неприйнятих положень Європейської соціальної хартії викладено в Частині IV Хартії від 1961 року з поправками, внесеними Туринським протоколом від 1991 року:

► Стаття 22 – Звіти щодо неприйнятих положень

Договірні сторони повинні через відповідні проміжки часу на запит Комітету міністрів надсилати Генеральному секретарю звіти, що стосуються положень Частини II Хартії, які вони не прийняли в момент ратифікації чи затвердження або під час подальшого сповіщення. Комітет міністрів повинен періодично визначати, щодо яких положень потрібні такі звіти, а також формат цих звітів.

1. Цілі процедури

З одного боку, процедуру щодо неприйнятих положень створено для того, щоб доповнити процедуру, яка стосується прийнятих положень із метою оцінки стану законодавства й практики держав-сторін стосовно вимог Хартії в цілому, а з іншого – щоб сприяти прийняттю інших положень Хартії.

У цьому контексті варто нагадати рішення Європейського комітету з соціальних прав (далі - ЄКСП або Комітет) від 26 червня 2007 року про прийнятність колективної скарги №41/2007 («Disability Advocacy Center (MDAC) проти Болгарії») (Disability Advocacy Center (MDAC)

v. Bulgaria)), де Комітет так прокоментував зв'язок між прийнятими та неприйнятими положеннями:

” Хартія була задумана як одне ціле, а всі її положення доповнюють одне одного й часом перетинаються. Неможливо чітко розділити сферу застосування кожної статті чи пункту. Тому Комітет водночас повинен гарантувати, що на державу не покладаються зобов'язання за положеннями, які вона не має наміру приймати, а також те, що прийняті положення не порушуються внаслідок того, що вони можуть містити зобов'язання, які є наслідком неприйнятих положень.

Процедура щодо неприйнятих положень повинна мотивувати держави переглянути своє законодавство або практику, які вони вважають несумісними з Хартією, для того щоб забезпечити їхню відповідність вимогам Хартії.

Кінцева мета процедури щодо неприйнятих положень полягає в досягненні повного прийняття всіма державами-сторонами всіх прав, закріплених у Хартії.

2. Здійснення процедури

Що стосується впровадження процедури щодо неприйнятих положень, Комітет міністрів Ради Європи в грудні 2002 року вирішив, що

” держави, які ратифікували Європейську соціальну хартію (переглянуту), після ратифікації повинні кожних п'ять років звітувати про неприйняті положення та запросив Європейський комітет з соціальних прав організувати з відповідними державами практичну презентацію та вивчення звітів.

(Рішення 4.1 Комітету міністрів, ухвалене під час його 821-го засідання 11 грудня 2002 року).

Після ухвалення цього рішення було погоджено, що Європейський комітет з соціальних прав з органами влади відповідних держав вивчатиме у форматі засідання чи письмової процедури рівень відповідності ситуації в державі (на рівні законодавства та на практиці) умовам неприйнятих положень. Отож, уперше такий перегляд має відбуватися за п'ять років після ратифікації Європейської соціальної хартії, а потім п'ять років потому, щоб постійно оцінювати ситуацію й стимулювати держави приймати додаткові положення.

Дійсно, досвід показує, що уряди схильні забувати про те, що вибіркоче прийняття положень має бути тимчасовим. Відповідно до рішення Комітету міністрів від 11 грудня 2002 року, уряди повинні регулярно переглядати національну ситуацію. На участь у цій процедурі мають право лише держави, які ратифікували Європейську соціальну хартію (переглянуту).

а. Усна процедура

Після ухвалення рішення Європейським комітетом з соціальних прав відповідні держави запрошують організувати засідання для оцінювання законодавчих і практичних змін, які можуть уможливити прийняття нових положень Хартії.

Держави, щодо яких процедура застосовується вперше після ратифікації Хартії, систематично запрошують організувати засідання.

Таке запрошення надсилають у рік, що передує року впровадження процедури, щоб органи влади могли організувати засідання в найкращих можливих умовах.

Це засідання повинні відвідати представники відповідних міністерств і прозвітувати про правову та практичну ситуацію у сферах, яких стосуються положення Хартії, які держава не

прийняла. До участі також запрошують парламентарів, представників профспілок і НУО.

Наполегливо рекомендується активна участь.

Під час засідання положення Хартії, які відповідна країна не прийняла, переглядають з погляду національного законодавства й чинної практики.

Національні органи влади повинні відзначити можливість прийняття додаткових положень (із зазначенням часових рамок) або оголосити про неможливість прийняття нових положень і причини цього.

На основі наданої на засіданні інформації та дискусії, Європейський комітет з соціальних прав висловлює свою думку щодо наявності в законодавстві чи на практиці суттєвих перешкод для прийняття певних ще не прийнятих положень Хартії, зокрема щодо того, чи перешкоди несуттєві для прийняття певних положень або чи вважає він, що поточна ситуація не відповідає вимогам певних ще не прийнятих положень Хартії.

Якщо отриманої під час засідання інформації недостатньо для підготовки висновку, Комітет може вимагати від органів влади певної держави надати додаткову інформацію в письмовій формі.

Висновок Комітету повідомляють органам влади відповідної держави.

в. Письмова процедура

Після ухвалення рішення Європейським комітетом з соціальних прав відповідні держави запрошують подати звіт про правову й практичну ситуацію у сферах, яких стосуються неприйняті державою положення Хартії.

Це запрошення надсилають у рік, що передує року здійснення

процедури, щоб дати органам влади змогу зібрати всю інформацію, необхідну для підготовки повноцінного звіту.

У звіті, як і у випадку усної процедури, національні органи влади повинні вказати можливість прийняття додаткових положень (із зазначенням відповідних положень і часових рамок) та/або оголосити про те, що прийняття певних положень неможливе, і надати причини цього.

Звіт повинен містити не тексти законів чи посилання на відповідні вебсайти, а аналіз цих законів із погляду відповідності неприйнятим положенням Хартії та висновок.

На основі наданої у звіті інформації Європейський комітет з соціальних прав висловлює свою думку щодо наявності в законодавстві чи на практиці суттєвих перешкод для прийняття певних ще не прийнятих положень Хартії, зокрема щодо того, чи перешкоди несуттєві для прийняття певних положень або чи вважає він, що поточна ситуація не відповідає вимогам певних ще не прийнятих положень Хартії. Він також може вимагати додаткових роз'яснень.

Висновок Комітету повідомляють органам влади відповідної держави.

III. Впровадження процедури щодо неприйнятих положень Європейської соціальної хартії в Україні

1. Україна та Європейська соціальна хартія

Україна прийняла 76 із 98 пунктів Хартії. Вона не прийняла систему колективних скарг.

Таблиця прийнятих положень

Бузковий = прийняті положення

1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	3.1
3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	5	6.1	6.2	6.3
6.4	7.1	7.2	7.3	7.4	7.5	7.6	7.7	7.8	7.9	7.10	8.1
8.2	8.3	8.4	8.5	9	10.1	10.2	10.3	10.4	10.5	11.1	11.2
11.3	12.1	12.2	12.3	12.4	13.1	13.2	13.3	13.4	14.1	14.2	15.1
15.2	15.3	16	17.1	17.2	18.1	18.2	18.3	18.4	19.1	19.2	19.3
19.4	19.5	19.6	19.7	19.8	19.9	19.10	19.11	19.12	20	21	22
23	24	25	26.1	26.2	27.1	27.2	27.3	28	29	30	31.1
31.2	31.3										

2. Засідання щодо неприйнятих положень і висновок Європейського комітету з соціальних прав стосовно положень, які Україна готова (чи майже готова) прийняти

В Україні Європейська соціальна хартія набула чинності у 2006 році,

а тому процедуру щодо неприйнятих положень було вперше здійснено у 2011 році (засідання в Києві відбулося 29–30 вересня 2011 року), а вдруге – у 2016 році (засідання відбулося в Києві 23 березня 2016 року).

На основі наданої інформації та дискусії Європейський комітет з соціальних прав висловив свою думку: *а) щодо відсутності в законодавстві чи на практиці суттєвих перешкод для прийняття певних ще не прийнятих положень Хартії, б) щодо того, чи перешкоди несуттєві для прийняття певних положень, або в) що поточна ситуація не відповідає вимогам певних ще не прийнятих положень Хартії.*

(а) На основі інформації, представленої на цих засіданнях і дискусії, що відбулася у 2016 році, Європейський комітет з соціальних прав дійшов висновку, що в законодавстві та на практиці немає суттєвих перешкод для прийняття Україною таких положень Хартії:

► Стаття 2.3 – Щорічна оплачувана відпустка

Комітет нагадав, що пункт 3 статті 2 Хартії гарантує право на принаймні чотири тижні (або 20 робочих днів) щорічної оплачуваної відпустки.

Посилаючись на свої зауваження в Першому звіті щодо неприйнятих положень, Комітет вважає, що запланована реформа, що передбачає збільшення мінімальної тривалості щорічної оплачуваної відпустки з 22 до 28 днів роз'яснить ситуацію стосовно мінімальної кількості днів (28) і дозволить прийняти це положення.

► Стаття 12.3 – Піднесення системи соціального забезпечення на більш високий рівень

Комітет нагадав, що пункт 3 статті 12 вимагає від держав удосконалити свою систему соціального забезпечення, незважаючи на те, що вона ще не досягнула рівня, необхідного відповідно до двох перших пунктів статті 12. Обмежений розвиток

системи соціального забезпечення автоматично не буде порушенням пункту 3 статті 12, а заходи, ужиті для консолідації державних фінансів, можна вважати необхідним засобом, щоб гарантувати збереження та стабільність системи соціального забезпечення.

Під час оцінювання у 2011 році Комітет дійшов висновку, що наявна інформація не вказувала на серйозну перешкоду для прийняття Україною пункту 3 статті 12 Хартії. На основі наявної інформації Комітет підтвердив свій висновок у 2016 році.

► Стаття 13.2 – Недискримінація під час здійснення соціальних і політичних прав

Комітет нагадав, що згідно з пунктом 2 статті 13, соціальні та політичні права осіб, які отримують допомогу, не повинні обмежуватися. Будь-яка дискримінація щодо отримувачів допомоги, яка є наслідком її надання, має бути викорінена.

Комітет звернув увагу української влади на ситуацію з внутрішньо переміщеними особами та підтвердив, що хоча були необхідні певні роз'яснення, особливо стосовно політичних прав отримувачів допомоги й осіб без постійного місця проживання, інформація, якою володів Комітет, не вказувала на конкретні перешкоди для негайного прийняття Україною пункту 2 статті 13 Хартії.

► Стаття 13.4 – Конкретна екстрена допомога для нерезидентів

Комітет зазначив, що Україна не є стороною Європейської конвенції про соціальну та медичну допомогу (CETS No. 014), підписаної 11 грудня 1953 року в Парижі.

Він нагадав, що держави-сторони, які ратифікували Європейську соціальну хартію, але не є сторонами згаданої вище Конвенції, можуть прийняти пункт 4 статті 13 «за умови, що вони забезпечуватимуть для громадян інших [держав, які ратифікували

Конвенцію], лікування, що відповідає положенням зазначеної Конвенції».

Комітет вважав, що надана інформація забезпечує необхідне роз'яснення щодо права на екстрену соціальну й медичну допомогу для іноземців, які перебувають на території України на законних підставах, але не є резидентами, і дійшов висновку, що юридичних перешкод для негайного прийняття Україною пункту 4 статті 13 Хартії немає.

► Стаття 19 – Право трудових мігрантів і членів їхніх сімей на захист і допомогу

Україна ратифікувала Європейську конвенцію про правовий статус трудових мігрантів (CETS No. 093) 2 липня 2007 року. Ця угода, що для України набула чинності 1 жовтня 2007 року, містить низку положень, у яких викладено зобов'язання, аналогічні, якщо не ідентичні, певним положенням статті 19 Хартії. Відповідні положення Конвенції включають статтю 6 (інформація), статтю 7 (проїзд), статтю 10 (приймання), статтю 12 (возз'єднання сім'ї), статтю 13 (житло), статтю 14 (освіта/підготовка), статтю 15 (викладання рідної мови трудових мігрантів), статтю 16 (умови праці), статтю 17 (переказ заощаджень), статтю 23 (оподаткування), статтю 26 (доступ до судів) і статтю 28 (право на створення організацій).

Оскільки Україна вже взяла на себе зобов'язання за Конвенцією (за винятком тих, що стосуються права на створення організацій), у 2011 році Комітет запропонував Україні розглянути можливість прийняття кількох пунктів статті 19 Хартії, принаймні тих, для прийняття яких Комітет не знайшов суттєвих перешкод у законодавстві та на практиці. На думку Комітету, це гарантуватиме дотримання Україною її зобов'язань відповідно до міжнародного законодавства в цій сфері.

► Стаття 19.1 – Допомога й інформація щодо міграції

Комітет нагадав, що пункт 1 статті 19 гарантує право на

безкоштовну, надійну та об'єктивну інформацію щодо міграції в цілях роботи. Він також вимагає, щоб держави-сторони вжили заходів для запобігання дезінформації щодо імміграції й еміграції, зокрема правових і практичних заходів для викорінення расизму та ксенофобії, а також торгівлі жінками.

На основі наданої інформації, зокрема про створені інформаційні засоби та вжиті законодавчі заходи для подолання расизму, ксенофобії й релігійної нетолерантності, хоча практична ситуація вимагає детальнішого вивчення, Комітет дійшов висновку, що для прийняття Україною пункту 1 статті 19 Хартії немає серйозних правових перешкод.

► Стаття 19.2 – Від'їзд, переїзд і прийман

Згідно з пунктом 2 статті 19, держави повинні вжити спеціальних заходів для трудових мігрантів, окрім тих, які забезпечуються для громадян, щоб сприяти їхньому від'їзду, переїзду та прийманню.

Українське законодавство не встановлює обмежень для іноземних трудових мігрантів у доступі до закладів охорони здоров'я, медичних і реабілітаційних заходів; вони мають право отримувати необхідну медичну допомогу на рівних правах із громадянами України.

Комітет не виявив жодних серйозних перешкод для негайного прийняття Україною пункту 2 статті 19 Хартії.

► Стаття 19.3 – Співробітництво між соціальними службами у країнах еміграції та імміграції

Згідно з пунктом 3 статті 19, між державними та/або приватними соціальними службами у країнах еміграції та імміграції мають відбуватися контакти й обмін інформацією з метою полегшення життя емігрантів та їхніх родин, їхнього пристосування до нового середовища й відносин із членами родини, які залишилися в країні походження. Для цього не потрібні офіційні угоди.

Державна міграційна служба України бере участь у міжнародному співробітництві, а механізми такого співробітництва між Україною та відповідними органами влади інших країн визначаються у двосторонніх угодах про працевлаштування.

Хоча щодо такого співробітництва потрібно більше деталей, зокрема щодо змісту згаданих двосторонніх угод, Комітет не помітив суттєвих перешкод для негайного прийняття Україною пункту 3 статті 19 Хартії.

► Стаття 19.5 – Рівноправність у питаннях податків і внесків

Пункт 5 статті 19 визнає право трудових мігрантів на однакове ставлення в законодавстві та на практиці в питаннях оплати податків, зборів чи внесків, пов'язаних із роботою.

Надана Комітету інформація вказує на те, що іноземні працівники мають такі самі зобов'язання, як і громадяни України. Тому Комітет вважає, що для прийняття Україною цього положення немає серйозних правових перешкод.

► Стаття 19.7 – Рівноправність у питаннях судочинства

Згідно з пунктом 7 статті 19, держави-сторони повинні гарантувати, що мігранти мають доступ до судів, адвокатів і безоплатної правової допомоги на рівних умовах із громадянами цих держав. Це зобов'язання застосовується до всіх судових проваджень, що стосуються прав, гарантованих статтею 19 (тобто оплата праці, умови праці, житло, права на членство в профспілках, податки).

Зазначивши, що іноземці мають право на рівне ставлення під час судового провадження й те, що кожен має право на правову допомогу (безоплатну в передбачених законом випадках), Комітет дійшов висновку, що для негайного прийняття Україною пункту 7 статті 19 Хартії немає перешкод.

► Стаття 19.9 – Переказ доходів і заощаджень

Пункт 9 статті 19 зобов'язує держави не встановлювати надмірні

обмеження прав мігрантів на переказ їхніх доходів і заощаджень під час перебування у відповідній країні чи в момент від'їзду з неї. Мігрантам має бути дозволено переказувати кошти у власну чи будь-яку іншу країну.

Комітет зазначив, що українське законодавство не встановлює жодних спеціальних обмежень на перекази доходів і заощаджень трудових мігрантів, а тому не бачить перешкод для негайного прийняття Україною пункту 9 статті 19 Хартії.

► Стаття 19.10 – Однакове ставлення до самозайнятих осіб

Комітет зазначив, що хоча пункти 1–9, 11 і 12 стосуються лише трудови мігрантів і їхніх родин, пункт 10 статті 19 має на меті поширити захист, який забезпечують ці положення, на трудових мігрантів, які займаються підприємницькою діяльністю, і їхні родини.

Держави повинні гарантувати відсутність у законодавстві та на практиці несправедливого ставлення, що становить дискримінацію, між мігрантами, які отримують заробітну плату й тими, які здійснюють підприємницьку діяльність. Крім того, у сферах, яких стосується це положення, має бути гарантовано рівне ставлення до самозайнятих мігрантів і самозайнятих громадян відповідної держави.

Комітет зрозумів інформацію, надану українською владою на підтвердження того, що самозайняті мігранти користуються такими самими правами, що й самозайняті громадяни України, зокрема тими, що передбачені в усіх пунктах статті 19.

На основі цієї інформації Комітету здається, що перешкод для негайного прийняття Україною пункту 10 статті 19 Хартії немає.

► Стаття 19.12 – Викладання рідної мови мігрантів

Згідно з пунктом 12 статті 19, держави повинні сприяти викладанню в школах чи інших закладах, як-от добровільних асоціаціях, мов, які найбільше представлені серед мігрантів на їхній території. На практиці держави повинні сприяти викладанню рідної мови, якщо наявна велика кількість дітей мігрантів, які б вивчали цю мову.

Комітет зазначає, що Україна вживає заходів для сприяння викладанню рідної мови для дітей працівників-мігрантів.

Хоча Комітету потрібно знати більше про представництво мов серед трудових мігрантів в Україні, він не помітив серйозних перешкод для негайного прийняття Україною пункту 12 статті 19 Хартії.

(b) Комітет не зміг зробити остаточний висновок щодо певних положень, зокрема через необхідність додаткових роз'яснень стосовно основних питань або через відсутність відповідної інформації. Це стосується перелічених нижче положень.

- ▶ Стаття 12.2 – Підтримання системи соціального забезпечення на задовільному рівні, принаймні на такому, який дорівнює рівню, необхідному для ратифікації Європейського кодексу соціального забезпечення
- ▶ Стаття 13.3 – Запобігання, подолання чи полегшення нужденного становища
- ▶ Стаття 19.6 – Возз'єднання сім'ї
- ▶ Стаття 19.8 – Гарантії щодо депортації
- ▶ Стаття 31.3 – Доступне житло

(c) Насамкінець, Комітету здалося, що в Україні ситуація з наведеними нижче положеннями не зовсім відповідає вимогам Хартії.

- ▶ Стаття 4.1 – Гідна оплата праці
- ▶ Стаття 12.1 – Наявність системи соціального забезпечення
- ▶ Стаття 12.4 – Соціальне забезпечення для осіб, що переїжджають між державами
- ▶ Стаття 13.1 – Належна допомога кожній малозабезпеченій особі
- ▶ Стаття 19.4 – Рівноправність у питаннях працевлаштування права на створення організацій і житла
- ▶ Стаття 19.11 – Викладання мови приймаючої держави
- ▶ Стаття 25 – Право працівників на захист їхніх прав у разі банкрутства їхнього роботодавця

Наступний розгляд положень, які ще не прийнято Україною, відбудеться у 2021 році.

Європейська соціальна хартія, прийнята в 1961 році та переглянута в 1996 році, є аналогом Європейської конвенції з прав людини у сфері економічних і соціальних прав. Вона гарантує широке коло прав людини, пов'язаних із працевлаштуванням, житлом, охороною здоров'я, освітою, соціальним захистом і добробутом.

Жоден інший правовий документ на загальноєвропейському рівні не передбачає такий всеосяжний і повний захист соціальних прав, як Хартія.

Тому Хартію розглядають як Соціальну конституцію Європи, вона є важливим компонентом структури прав людини на континенті.

www.coe.int/socialcharter

UKR

www.coe.int

Рада Європи є провідною організацією із захисту прав людини на континенті. Вона складається із 47 держав-членів, зокрема всіх членів Європейського Союзу. Усі держави-члени Ради Європи підписали Європейську конвенцію з прав людини – договір, спрямований на захист прав людини, демократії та верховенства права. Європейський суд з прав людини здійснює нагляд за виконанням положень Конвенції в державах-членах Ради Європи.

